

Viljem Virt

Genijalnost kao sposobnost za rad¹

Obrazovanje, gospodo, moralno i intelektualno svakog pojedinca uglavnom je njegovo vlastito delo. Kako bi se inače moglo desiti da mladići koji su imali sasvim iste mogućnosti često postižu tako različite rezultate i imaju sasvim suprotne sudbine? Razlika u darovitosti ne rešava to, jer ta razlika vrlo često ide u prilog razočaranog kandidata.

Videćete kako izlaze iz istog koledža, a ponekad i iz kruga iste porodice, dva mladića; za jednog od njih tvrde da je genije visokog reda, a za drugog da nije iznad osrednjosti; a ipak ćete vidjeti kako genije tone u siromaštvo, neznanost i bedu, dok osrednjak teško i lagano ali sigurno ide svojim putem uz brdo života, postižući čvrsto uporište svakim korakom, i popevši se najzad na visine slave, postaje ukras svoje porodice i ponos svoje zemlje.

Pa čije je to djelo? Jasno je da je njihovo. Ljudi su tvorci svoje sreće. Oni je moraju stvarati. Takva je odluka sudbine, od koje vas nikakva moć genija ne može osloboditi. Genije, bez truda i napora, liči na moljca koji lebdi oko sveće dok se smrtno ne sprži. Ako je genije uopšte poželjan, to je samo one velike i uzvišene vrste, koji se, kao kondor Južne Amerike, diže sa vrha Čimboraza, iznad oblaka, i na toj visini krstari, dok mu je volja, svojom snagom koju napor pre jača nego slabi.

Sposobnost za visok i dugotrajan napor, snažna moć dubokog i pažljivog ispitivanja, širina i revnost duha dalekosežnost misli u stanju su da

uzaberu

S bledolikog Meseca svetlu čast

---

¹ Besede, Izbor iz svetskog besedništva; Kultura 1967. Beograd. str. 247.

Ili zarone do samog dna dubine

Gde visak nikad ne dohvata tle

I izvuku za kose potonulu čast.²

Takve osobine i takva trudna postignuća upisaće vaša imena među imena velikih ljudi.

---

² Šekspir, Henri IV, I deo, 1 čin, scena 3; u prevodu Simić-Pandurović-Prev.